

קול צופיין

קול צפייך נשאו קול יחדו ירננו

גיליון מס 770

בהר תשע"ה השיעור השבועי מיסודו של מרן הראשון לציון הרה"ג המקובל האל-קי הרב **מרדכי אליהו** זצוק"ל

בחו"ל - אמור

השיעור נמסר ע"י הרה"ג **שמואל אליהו** הרב הראשי של צפת

בר יוחאי, נמשחת, אשריך

בר יוחאי

בר יוחאי, נמשחת, אשריך, שמן ששון מחברך

הפזמון החוזר של הפיוט "בר יוחאי" מדבר על כך שרבי שמעון נמשח בשמן המשחה. בשמן זה מושחים גם כהנים גדולים וגם מלכים, ועל מדרגת שניהם מכוון רבי שמעון לביא בשיר קודש זה, כמבואר בהמשך. המילים "שמן ששון" לקוחות מפסוק בתהילים (מה ח): "על כן מִשְׁחָךְ אֱלֹקִים אֶלְקֶיךָ, שֶׁמֶן שְׁשׁוֹן מִחֶבְרֹן", שמדבר על משיחת המלך.

ומהי מלכותו? שכשהיה הקיסר גוזר גזרות, היה רבי שמעון מבטל גזרותיו (מעילה יז ע"א). כן מובא בזהר (חלק א דף ריח/א), כי פעם בא מלאך המוות לקחת את נשמתו של רבי יצחק. "קם רבי שמעון אחיד בידיה דרבי יצחק, אמר גזרנא מאן דרגיל למיעל יעול, ומאן דלא רגיל למיעאל לא יעול, עאלו רבי יצחק ורבי יהודה, קטיר מלאך המוות לבר". קם רבי שמעון ואחז בידי רבי יצחק ואמר: אני גוזר כי מי שרגיל לבוא אלי - יבוא. ומי שלא רגיל - לא יבוא. נכנס רבי יצחק ונשאר מלאך המוות בחוץ ולא היה יכול ליקח את נשמתו של רבי יצחק.

ורבי שמעון בן גמליאל אומר עליו: "גברא דלא גזר תעניתא לעלמין על מה דשאל ובעי, אלא הוא גזר, קודשא בריך הוא מקיים. קודשא בריך הוא גזר, ואיהו מבטל. והיינו דתנן, מאי דקתיב, (שמואל ב', כ"ג) מושל באדם צדיק מושל יראת אלקים, הקדוש ברוך הוא מושל באדם, ומי מושל בהקדוש ברוך הוא, צדיק. דאיהו גזר גזרה, והצדיק מבטלה" (חלק ב דף טו/א).

בר יוחאי, שמן משחת קדש, נמשחת ממדת הקדש, נשאת

ציין נזר הקדש, חבוש על ראשך פארך

שמן משחת קדש, נמשחת ממדת הקדש. זכה רבי שמעון גם למעלת כהן הגדול שנמשח בשמן המשחה, וגם לכתר שם טוב שכולל "כתר תורה וכתר כהנהגה וכתר מלכות" ועולה על גביהן (אבות ד).

נשאת ציין נזר הקדש. יש מעלה ל"ציין" גם כשאין בית מקדש. שמצינו עבודת בית המקדש רוחנית גם בחורבנו. כך אמרו חכמינו, שהחזיר בתשובה כאילו מקריב פרי נדבה (יומא פו ע"ב); המשמח חתן וכלה כאילו מקריב קרבן תודה (ברכות ו ע"ב); "הנותן לקט שכחה ופאה לעני כראוי, מעלין עליו כאילו בנה בית המקדש והקריב עליו קרבנותיו בתוכו" (רש"י

האדם - ראוי שידמה לקונו

חכמים עם נשמה כוללת

מרן הרב אליהו זצ"ל היה אומר, כי מי שיש לו נשמה שכוללת את כללות ישראל, זוכה ששיריו ופיוטיו יתפרסמו בקרב כל ישראל. הוא הזכיר בהקשר לכך את הפיוט "בר יוחאי", שחיבר הרב שמעון לביא זיע"א, ואת הפיוט "ואמרתם כה לחי", שחיבר הרב יוסף חיים בעל הבן איש חי זיע"א. שני הפיוטים הללו נתקבלו והם מושרים בפי כל העדות כבר עשרות או מאות שנים.

עוד אמר הרב, כי השיר "בר יוחאי" מיוסד על עשר הספירות. אומנם הרב זצ"ל לא היה דורש בנסתרות, ואולם ספירות אלו מוזכרות בסידורים ומקורן בפסוק (דברי הימים א, כט יא): "לך ה' הגדלה (החסד) והגבורה והתפארת והנצח וההוד, כי כל בשמים ובארץ (יסוד) לך ה' הממלכה והמתנשא לכל לראש (מלכות)".

מעל הספירות הללו יש עוד שלוש מידות הכתובות בגמרא (ברכות נח ע"א): אמר רב יהודה, אמר רב, יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהן שמים וארץ, כתיב הקא (על בצלאל בספר שמות לה) "וימלא אותו רוח אלקים בחכמה, בתבונה ובדעת", וכתוב התם (על הקב"ה בבריאת העולם - משלי ג) "ה' בחכמה יסד ארץ, כונן שמים בתבונה", וכתוב (שם ג) "בדעתו תהומות נבקעו".

והלכת בדרבינו

מהגמרא הזאת עולה, כי האדם צריך לאמץ לעצמו את מידות ה'. וכתב על כך המקובל רבי משה קורדובירו זיע"א, ש"האדם ראוי שידמה לקונו". על כן הוא צריך להידבק במידותיו של הקב"ה "ואז יהיה בסוד הצורה העליונה בצלם ודמות". שהעיקר הוא הדמיון לה' בהנהגות ובפעולות. "ומה יועיל לו היותו בצורה העליונה דמות תבנית אבריו, ובפעולות לא ידמה לקונו?" (חסד לאברהם מעין ז - נהר - כו משם הרמ"ק בתומר דבורה פרק א).

אלא שאצל הקב"ה הספירות מתחילות למעלה ומסתיימות במלכות, ואילו אצל הצדיקים המידבקים בה' המעלה הראשונה היא המלכות - שיודעים הם לשלוט על עצמם, כמה שנאמר: "ומושל ברוחו מלכד עיר" (כוזרי מאמר שלישי ג). משם עולים מדרגה אחר מדרגה עד למדרגה המקבילה לספירת הכתר. הפיוט הזה, שנבאר להלן, מיוסד על עליות אלו של רבי שמעון.

ויקרא כג כב). וכן נאמר על האדם העניו "פאלו הקריב פל הקרבנות קלו, שפאמור (תהלים נא) זבחי אלקים רוח נשברה" (סוטה ה ע"ב).

הבוש על ראשך פארך. צדקת רבי שמעון היא כמו כהן גדול שמכפר על כלל ישראל ביום הכיפורים בקדש הקדשים. ובגמרא: "אמר רבי חזקיה, אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בר יוחאי, יכול אני לפטר את כל העולם פלו כון הדין כיום שנבראתי ועד עכשיו. ואלמלי אלעזר בני עמי. מיום שנברא העולם ועד עכשיו. ואלמלי יותם בן גזיהו עמנו, מיום שנברא העולם ועד העולם" (סוכה מה ע"ב).

בר יוחאי, ולשדה תפוחים, עלית ללקט בו מרקחים, סוד תורה כציצים ופרחים, נעשה אדם נאמר בעבורך

ולשדה תפוחים. בגמרא (תענית כט ע"ב) נאמר על יעקב אבינו: "ויאמר ראה ריח בני גריח שדה אשר ברכו ה', אמר רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב, גריח שדה של תפוחים". ובמדרש (רבה בראשית פרשה סה פסקה כב): "בשעה שנכנס אבינו יעקב אצל אביו נכנסה עמו גן עדן". כן בזהר "משמע דעאל עמיה, עם יעקב גנתא דעדן, דאיהו שדה דתפוחין קדישין" (זוהר ג פד/א).

עלית ללקט בו מרקחים. נכנס רשב"י לאותו גן עדן - שדה תפוחים. שם הריח ורקח קטרת כמו כהן גדול שנאמר בו "רקח מעשה רוקח". שם שמן משחת קדש שנאמר בו: "רקח מרקחת מעשה רוקח". והכול מתוך תורה שכתוב עליה: "כל דבור ודבור שפצא מפי הקדוש ברוך הוא, נתמלא כל העולם כולו בשמים" (שבת פח ע"ב, וראה זוהר ח"ג קסב).

סוד תורה כציצים ופרחים. על הפסוק: "הבאים ישרש יעקב וציון ופרח ישראל ומלאו פני תבל תנובה" (ישעיה כו ז) דרשו בגמרא (שבת קמה ע"ב): "תני רב יוסף: אלו תלמידי חכמים שבבבל שעושיין ציצין ופרחים לתורה". כעין מה שנאמר (במדבר יז ג): "והנה פרח מטה אהרן לבית לוי ויצא פרח וצץ ציץ ויגמל שקדים". בזכות שעמדו ליד ארון הברית, שבו ספר התורה, צמח מטה אהרן והוציא ציצין ופרחים.

נעשה אדם נאמר בעבורך. "בשעה שבא לברא את אדם הראשון נמלך במלאכי השרת ואמר להן נעשה אדם בצלמנו כדמותנו". אמרו לו: אדם זה מה טיבו? אמר להן: צדיקים עומדים ממנו, הדא הוא דכתיב 'כי יודע ה' דרך צדיקים' - כי הודיע ה' דרך הצדיקים למלאכי השרת" (רבה בראשית ח ד).

בר יוחאי, נאזרת בגבורה, ובמלקחית אש דת השערה, וחרב הוצאת מתערה, שלפת נגר צורריך נאזרת בגבורה. הצדיקים הגדולים יודעים להילחם גם ביצרים וגם באויביהם. כך נאמר על שמואל הנביא (א טו לג): "וישסף שמואל את אגג לפני ה' בגלגל".

ובמלקחית אש דת השערה. המלחמה של רבי שמעון ורבי עקיבא ברומאים היא "מלקחיה לפני ה'". (במדבר לב כט). ומה שאמר "השערה" לרמוז בא על תלמידי החכמים שיושבים בשער ומדריכים את המלך בהלכות מלחמה (ברכות ג ע"ב).

וחרב הוצאת מתערה, שלפת נגר צורריך. כן נאמר על מלך המשיח: "והפך ארץ בשבט פיו וברוח שפתיו ימית רשע" (ישעיה יא). כן נאמר על רשב"י ועל בנו שיצאו מהמערה: "כל מקום שנותנין עיניהם - מיך נשך" (שבת לג ע"ב, וראה קידושין ל ע"ב). גם אחרי י"ב חודש שרבי שמעון מרפא כל מה שמכה רבי אלעזר בנו, הוא מכה את יהודה בן גרים: "ונעשהו גל של עצמות". כי עוון זה של שנאת חנים בין תלמידי חכמים הוא הגרוע מכל.

בזהר (חלק ג דף נט/ב): "הנה מה טוב ומה נעים וגו'. אלץ אינון חבריאי, בשעתא דאינון יתבין פחדא, ולא מתפרשין דא מן דא. בקדמיתא אתהונון גוברי מגיחי קרבא, דבעו לקטלא דא לדא. לבתא, אתהדרו ברחימיותא דאתנהו. קודשא בריך הוא מהו אומר, הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד. גם, לאכללא עמהון שכינתא. ולא עוד, אלא קודשא בריך הוא אצית למולוייהו, וניחא ליה יחדו בהו. הך הוא דכתיב, (מלאכי ג) אז נבדדו וראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו וגו'. ואתון חבריאי דהכא, כמה דהיתוון פתביבותא ברחימיותא, מקדמות דנא, הכי נמי, מפיאן ולהלאה לא תתפרשון דא מן דא, עד דקודשא בריך הוא יחדו

שהותו של רבי שמעון במערה הייתה היסוד שממנו צמח רבי שמעון וזכה למדרגתו ולקרני ההוד. על שם נקרא ספרו בשם "זוהר"

בר יוחאי, מושב טוב ישבת, יום נסת יום אשר ברחת, במערות צורים שעמדת, שם קנית הדרך והדרך

במערות צורים שעמדת. המערה שהסתתר בה רבי שמעון נקראת כאן "מערות צורים", לרמוז שהיא כמו נקרת הצור שהיה בה משה: "והיה בעבר כבדי ושמתיך בנקרת הצור ושכתי כפי עליך עד עברי: והסרתי את פני וראיתי את אחרי ופני לא יראו" (שמות לג). הגמרא אומרת שמשה ראה קשר של תפילין, וכן ראה רבי שמעון כדלקמן

שם קנית הדרך והדרך. משה זכה לקרני הוד "ומשה לא ידע פי קרן עור פניו בדברו אתו" (שמות לד). שאלו רבותינו: "ומהיכן זכה משה לקרני ההוד? רבותינו אמרו: מן המערה" (רש"י שם. וראה זוהר ח"ג, קלב ע"ב). שהותו של רבי שמעון במערה הייתה היסוד שממנו צמח רבי שמעון וזכה למדרגתו ולקרני ההוד. על שם נקרא ספרו בשם "זוהר". המידה שמתקנים בל"ג בעומר היא "הוד שבהוד".

בר יוחאי, עצי שטים עומדים, למודי ה' הם לומדים, אור מפלא אור היקוד הם יוקדים, הלא המה יורד מורד

עצי שטים עומדים. חכמינו רמזו על רשב"י את הפסוק: "כי לא תשכח מפי זרעו" סופי תיבות: יוחאי. ובאמת כל תלמידי חכמים הם בחינת עצי שטים שעליהם נסמך המשכן. שכל בית ישראל נסמכים על לומדי התורה (ראה בבא בתרא ז ע"ב). ובוודאי רבי שמעון ותלמידיו.

למודי ה' הם לומדים. לומדי התורה הם אלו הגורמים לתורה שלא תשתכח מישראל. כך בגמרא: "אמר ריש לקיש הריני כפרת רבי חיאי ובניו שבתחלה כשנשתכחה תורה מישראל - עלה עזרא מבבל ויסדה. חזרה ונשתכחה - עלה הלל הבבלי ויסדה. חזרה ונשתכחה - עלו רבי חיאי ובניו ויסדוה" (סוכה כ ע"א).

אור מפלא אור היקוד הם יוקדים. כל מעמידי התורה הללו זוכים להאיר באור התורה שהופכת להיות חלק מהם. כן דרשו חכמינו בגמרא: "המשפלים יזהרו כזהר הקריע" - זה דין שדן דין אמת לאמתו וגבאי צדקה, "ומצדיקי הרבים פכוכבים לעולם ועד" - אלו מלמדי תינוקות וכו'. ורבנן מאי? אמר רבינא: "ואהביו פצאת השמש בגברתו" (שופטים ה, דניאל בבא בתרא ח ע"ב).

הלא המה יורד מורד. על מלמדי התורה הללו אומר הזוהר: "המשפלים יזהירו כזהר הקריע - אנון קיימין וסמיכין דההוא אפריון. המשפלים אנון קיימין וסמיכין עלאין. דאנון מסתפלי בסכלתנו בכל מה דאצטריון ההוא אפריון וסמיכין דיליה" (זוהר חלק א דף טו/ב, וראה מה שכתב הרמ"ק בפרדס רימונים כג טו בשם רבי משה, שנצח הווד נקרא עצי שטים שהם עומדים ומקיימים הבניין ומעמידים המשכן).

עמכו, ויקרי עליכו שלם. וישתפח בגיכוון שלמא בעלמא. הדא הוא דכתב, (תהלים קכב) למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך.

בר יוחאי, למקום אבני שיש, הגעת לפני אריה ליש, גם גלת כותרת על עיש, תשורי ומי ישורף:

למקום אבני שיש. בגמרא (חגיגה ד ע"ב): "תנו רבנן, ארבעה נכנסו לפרדס, אלו הן, בן עזאי, בן זומא, ואחר, ורבי עקיבא. אמר להם רבי עקיבא, כשתכנסו אצל אבני שיש טהור, הנהרו שלא תאמרו, מים מים. משום דכתיב (תהלים קא) 'דובר שקרים לא יכון לנגד עיני'. בן עזאי - הציץ ומת, ועליו הפתוב אומר (תהלים קטז) 'קר בעיני ה' המונה לחסידיו'. בן זומא - הציץ ונפגע, עליו הפתוב אומר (משלי כה) 'דבש מצאת - אכול דייך, פן תשבגענו ונקאתו'. אחר - קצץ בנטיעות. רבי עקיבא - נכנס בשלום ויצא בשלום".

רבי שמעון למד מרבי עקיבא רבו להיכנס בשלום ולצאת בשלום. את החכמה הזאת הוא לימד לתלמידיו: "מלין אלין, לא אתייהבו לגלגלה. בר לקדישי עליזו, דעאלו ונפקו, וידעין ארחו דקודשא בריה הוא, דלא סטאן בהו לימינא ולשמאלא וכו'" (זוהר חלק ג דף רצ"א).

הגעת לפני אריה ליש. כשיחזקאל רואה את המרכבה העליונה, הוא רואה בצד ימין את האריה. "ופני אריה אל הימין לארבעתם ופני שור מהשמאל לארבעתן" (יחזקאל א י). והסביר המלבי"ם בשם "חכמי חרשים כי מדת החסד משמש לימין" (ושם ע"ב שהוא שם החסד בשלש אותיותיו הם ר"ו כמספר אריה וגבורה). גבורה שמתהפכת לחסד (עיין תיקוני זוהר דף קכ"א), כמו שקרה לרבי שמעון כשיצא מהמעררה. (שבת לג ע"ב).

ובזוהר רבי חייא סיפר לרבי על מעלת רבי שמעון ורבי אלעזר בנו, שהיו בעולמות עליונים וראו מה שראו. תמה על כך רבי. "אמר לו ר' שמעון בן גמליאל: ברי, רבי שמעון בן יוחאי - אריה, ורבי אלעזר בריה - אריה, ולא ר' שמעון כשאר אריונותא, עליה פתיב (עמוס ג) אריה שאג מי לא יירא וגו'. ומה עלמין דלעילא מודעזעין מנייה, אנון על אחת פנה וכן" (חלק ב דף ט"א).

גם גלת כותרת על עיש. רמז למה שנאמר בגמרא (ברכות נט ע"א), כי המבול נוצר על-ידי שהחסיר הקב"ה שני כוכבים מקבוצת כוכבי פיקה. וכשרצה הקב"ה לסיים את המבול, לקח שני כוכבים מקבוצת עיש ומילא את החוסר שהיה בפיקה. "ששבעה שבקש הקדוש ברוך הוא להביא מבול לעולם, נטל שני כוכבים מפיקה והביא מבול לעולם, וכשבקש לסתמה, נטל שני כוכבים מן עיש, וסתמה". על כן עד היום יש חיסרון בכוכבי עיש והם מנסים להחזיר את הכוכבים שנלקחו מהם, שנאמר: "יעיש על בניה תנחם". כוח תפילתו של רשב"י היה יכול למנוע את המבול. כן נאמר בירושלמי (ברכות ט ב): "רבי חזקיה בשם רבי ירמיה כל ימיו של רבי שמעון בן יוחאי לא נראתה הקשת בענן".

תשורי ומי ישורף. זכה רשב"י לראות מה שלא זכו וראו אחרים. אבל לא כולם זכו לראות את מדרגתו. בסוף האידירא נאמר (זוהר חלק ג דף רצ"ב): "אמר רבי אבא, לא סיים בוצינא קדישא למימור חיים, עד דאשתכחו מלוי, ואנא פתבנא, סברנא למכתב טפי, ולא שמענא. ולא זקיפנא רישא, דנהורא הנה סגי, ולא הנה יכילנא לאסתכלא".

בר יוחאי, בקדש הקדשים, קו ירוק מחדש חדשים, שבע שבתות סוד חמשים, קשרת קשרי שיין קשריך:

בקדש הקדשים. בית זה עוסק בבריאת העולם. בקודש הקדשים נמצאת אבן השתייה שממנה הושתת העולם (יומא נד ע"ב).

קו ירוק מחדש חדשים. הגמרא (חגיגה יב ע"ב) מסבירה כי בבריאה היו תוהו

ובוהו. התוהו הוא "קו ירוק שמקיף את כל העולם כולו". ובספר "כתם פי", שהוא פירוש לזוהר של הרה"ג שמעון לביא, כתוב: "כוונת רז"ל באומרים תוהו זה קו ירוק, כי התוהו רומז אל מידת הבינה הנעלמת". וקראו לה "קו ירוק", כי תחילת כל התפשטות היא בירוק, כשם שצמיחה של כל דבר נראית תחילה בצבע ירוק.

שבע שבתות סוד חמשים. "רב ושמואל דאמרי תרוייהו: חמשים שערי בינה נבראו בעולם, וכולם נתנו למשה חסר אחת" (נדרים לה ע"א). וכתב הרמב"ן: "ואמרו כי בבריאת העולם חמשים שערים של בינה. כאלו נאמר שיהיה בבריאת המחצב שער בינה אחד בכחו ותולדותיו, ובבריאת צמח האדמה שער בינה אחד, ובבריאת האילנות שער אחד, ובבריאת החיות שער אחד, ובבריאת העופות שער אחד, וכן בבריאת השרצים ובבריאת הדגים וכו'" (בראשית הקדמה).

קשרת קשרי שיין קשריך. בגמרא (ברכות ז ע"א): "והסרת את כפי וראית את אחרי" - אמר רב חנא בר ביזנא אמר רבי שמעון חסידא: מלמד שהראה הקדוש ברוך הוא למשה קשר של תפילין. את כל המדרגות הללו השיג רשב"י בתורתו.

בר יוחאי, יו"ד חכמה קדומה, השקפת לכבודו פנימה, ל"ב נתיבות ראשית תרומה, את פרוב ממשח זיו אורך:

יו"ד חכמה קדומה השקפת לכבודו פנימה. בזוהר (חלק ג דף א' ב): "תאנא בספרא דחנוף, בשעתא דאחזיאו ליה חכמתא דרזין עליון, וחקא אילנא דגנתא דעדן, אחזיו ליה חכמתא, ברזא עלאה. וחקא, דכלהו עלמין הוו מתקשרין דא בדיא, שאיל לון, על מה קיימין. אמרו ליה, על י' קיימי בלהו. מניה אתבניאו ואשתלשלו דכתיב, (תהלים קד) כלם בחכמה עשית. וחקא, דכלהו מודעזעו מדחילו דמאריהון, ועל שמייה אתקרון בלהו".

ל"ב נתיבות ראשית תרומה. בתיקוני זוהר (דף ע"ב): "בראשית - דא פקודא קדמאה, דאתרמיז בל"ב שבילין, דאינון ל"ב אלקי"ם דעובדא דבראשית, כ"ב אנון ועשר אמירן דאתכלילן בהו". 32 פעמים נאמר "אלוקים" במעשה בראשית. כנגד 22 אותיות ועשרה מאמרות שבהם נברא העולם. זאת ראשית בריאת העולם.

את פרוב ממשח זיו אורך. בספר יחזקאל (כה יב) נאמר: "אתה חותם תכנית מלא חכמה וכליל יפי: בעדן גן אלקים הייית, כל אבן יקרה מסכתך אדם פטדה ונהלם תרשיש שהם וישפה ספיר נפך וברקת וזהב מלאכת תפיד ונקבד בך ביום הבראך כוננו: את פרוב ממשח הסוכר ונתתיו ביה קדש אלקים הייית בתוך אבני אש התהלכת: תמים אתה בדרךך מיום הבראך עד נמצא עולתה בך". פסוקים אלו נדרשו על רבי שמעון בר יוחאי.

בר יוחאי, אור מפלא רום מעלה, יראת מלהביט פי רב לה, תעלומה ואין קורא לה, נמת עין לא תשורף:

אור מפלא רום מעלה, יראת מלהביט פי רב לה. יש דברים שאסור להסתכל בהם מחמת כבוד ה'. דבר זה נלמד ממשח שנאמר בו: "ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלוקים". ובמדרש: בשכר "ויסתר משה פניו" - "ודבר ה' אל משה פנים אל פנים". ובשכר "כי ירא" - "וייראו מגשת אליו". ובשכר "מהביט" - "ותמונת ה' יביט".

תעלומה ואין קורא לה. "והחכמה מאן תמצא ואי זה מקום בינה". מפסוק זה למדו חכמים כי מעל החכמה יש מקום שנקרא אין, וממנו מגיעה החכמה. "אף על גב דאתכסייא, מניה הוי שירותא, ואקרי אב, והוא אב

מי שיש לו נשמה שכוללת את כללות ישראל, זוכה ששיריו ופיוטיו יתפרסמו בקרב כל ישראל. כך הפיוט "בר יוחאי", וכך הפיוט "ואמרתם כה לחי", אשר נתקבלו והם מושרים בפי כל העדות

לאבהן, והאי אב נפיק מעתיקא קדישא, דכתיב (איוב כה יב) והחכמה מאין תמצא, ובגין כך לא אשתמודע" (זוהר ג רצ/א).
נמת, עין לא תשקף. נמת כמו נאמת: "כי לא יראני האדם וחי". וזהו "כבוד אלוהים הסתר דבר".

בר יוחאי, אשרי יולדתך, אשרי העם הם לומדך, ואשרי העומדים על סודך, לבושי חשן תמיה ואוריה:

אשרי יולדתך, אשרי העם הם לומדך. בגמרא חגיגה: "תנו רבנן, מעשה ברבי יוחנן בן זכאי שהיה רוכב על החמור, והיה מהלך בדרך, והיה רבי אלעזר בן ערך תלמידו מחמר אתרו, אמר לו, רבי, שנה לי פרק אחד במעשה מרובה. אמר לו, בני, לא כך שנית לך, ולא במרובה בחידי, אלא אם כן היה חכם - מביין מדעתו? אמר לו, רבי, תרשני לומר לפניך דבר אחד שלמדתי. אמר לו, אמור. מיד ירד רבן יוחנן בן זכאי מן החמור, ונתעטף וישב על האבן, תחת הזית. אמר לו, רבי, מפני מה ירדת מן החמור? אמר לו, אפשר, אתה דורש מעשה מרובה, ושכינה עמנו, ומלאכי השרת מלויין אותנו - ואני ארפוב על החמור?

מיד פתח רבי אלעזר בן ערך ודרש במעשה מרובה. ירדה אש מן השמים וסבבה את כל האילנות שבשדה. פתחו כל האילנות ואמרו שירה. מה שירה אמרו? 'הללו את ה' מן הארץ תנינים וכל תהומות וגו' עץ פרי וכל ארזים הללויה, ואף מלאך נענה מתוך האש ואמר, ודאי, הן הן מעשה מרובה. עמד רבן יוחנן בן זכאי ונשקו על ראשו, ואמר, ברוך ה' אלקי ישראל אשר נתן בן לאברהם אבינו - שיודע להבין ולחקור ולדרוש במעשה מרובה כאלעזר בן ערך. יש - נאה דורש ואין נאה מקנים, ויש - נאה מקנים ואין נאה דורש בן ערך - אבל אתה אלעזר בן ערך - נאה דורש ונאה מקנים, ואשרי אברהם אבינו שאלעזר בן ערך יצא מהלצין.

וכשנאמרו הדברים לפני רבי יהושע, היה הוא ורבי יוסי הכהן מהלכין בדרך, אמרו, אף אנו נדרוש במעשה מרובה, פתח רבי יהושע ודרש במעשה מרובה, ואותו היום תקופת תמוז היתה, ונתקשרו שמים בעבים, ונראתה פמין קשת בענן, והיו מלאכי השרת מתקבצין ובאין לשמוע מעשה מרובה, כבני אדם שמתקבצין ובאין לראות במנומסי חתן וכלה. הלך רבי יוסי הכהן וספר הדברים לפני רבן יוחנן בן זכאי, אמר, אשריכם, ואשרי יולדתכם, אשרי עיני שפך ראו".

ואשרי העומדים על סודך, לבושי חשן תמיה ואוריה. מילים אלו נאמרו על כל תלמידי רבי שמעון שעומדים על תורת הסוד. גם הם כמו כהן גדול, "לבושי חשן תמיה ואוריה". בזכות לימודם הם נושאים את שמות בני ישראל על לבם, מלמדים עליהם זכות, מבקשים עליהם רחמים וזוכים לרוח הקודש בדבריהם (ראה מכות יא, מסילת ישרים ט).

יהי רצון שבזכות רבי שמעון, רבי עקיבא וכל תלמידיהם נזכה לגאולה שלמה בקרוב, אמן ואמן.

מהרו לרכוש את
מחזור קול אליהו לשבועות
 כולל התפילות החג ותיקון ליל שבועות
 עפ"י פסקי מרן הראשל"צ
 הרב מרדכי אליהו זצוק"ל
 לפרטים והזמנות 02-6521195

ספר חק ליעקב - המשמרה
מצאת למלחנים מצ גרועות
 לפרטים והזמנות 02-6519520

סיפורים על הרב זצ"ל

עם שמחה, בלי נעליים

סיפר הרב אליהו ביטון שליט"א, רב המועצה האזורית מרום הגליל: בצעירותי למדתי בכלל רשב"י, שנמצא מומש ליד הציון של הרשב"י במירון. אהבתי מאוד את הבבא סאלי והייתי נוסע אליו לפחות פעמיים בכל שנה לקבל ברכות.

לפעמים הבבא סאלי היה מגיע למירון לקבר הרשב"י והיה עולה את כל העלייה לקבר מהכביש למטה בלי נעליים. הוא היה אומר: שמענו שאור החיים הקדוש, שהיה מאור עינינו, היה עולה את העלייה לציון הרשב"י על ארבע. הוא היה אומר כי אנחנו כמו בעלי-חיים ליד גדולתו של רשב"י. איך נעלה ואנחנו הולכים על רגלינו כאילו אנחנו בדרגה אחת אתו?

וכשהבבא סאלי היה מגיע לציון של רשב"י הוא היה בשמחה גדולה מאוד. ממש היה מוחא כפיים מרוב שמחה בתוך הציון על הזכות שיש לנו להתקרב לצדיק כל כך עליון וקדוש. להתפלל בציון שלו.

סיפר הרב דהן זצ"ל, שהיה הרב של היישוב שפר, הנמצא סמוך ממש לקבר הרשב"י: פעם באתי יחד עם הבבא סאלי לציון של הרשב"י במירון, והמקום היה כמעט ריק, לא היו בו אנשים. אמר לי הבבא סאלי: מה זה, רבי שמעון לבד? תתחיל לשיר את השיר שחיבר רבי יעקב אבוחצירא על רבי שמעון "בר יוחאי יסוד עולם". התחלתי לשיר את השיר עם כל הבתים שלו. עד שסיימתי את השיר כל הציון של רבי שמעון בר יוחאי היה מלא באנשים מפה לפה.

אוטובוסים של מטיילים שכנראה היו בסביבה החליטו פתאום לשנות מסלול ולהגיע לציון של רשב"י. אנשים שעברו בסביבה במקרה, החליטו שהם רוצים להתפלל כאן. נדלק לאנשים משהו בלב שמשך אותם למקום הזה והנה המקום התמלא באנשים מקצה לקצה.

(מתוך ספר שיצא בקרוב על הבבא סאלי זיע"א. המעוניינים להיות שותפים בהוצאת הספר מוזמנים לעשות זאת דרך אתר "רבני קהילות")

תשובה כהלכה

פוצלים את רצון ה'. אני משתדלת להאמין שכל דבר הוא מה' ושהוא הביא אותי למצב של התמודדות, אבל יש גם אמונה שהוא זה שיוציא אותי מהבעיה. אני בכיתה י"ב וקשה לי להחליט מה אעשה בשנה הבאה, ואני לא אוהבת החלטות ושינויים. אז אני רק מתפללת על זה. זה נכון? המחשבה שה' יחליט בשבילנו היא קצת עצלנות. בוודאי לא התוכניות של ה' ביחס לאדם. "אשר ברא אלוקים לעשות" - אלוקים ברא בשביל שנעשה. הקב"ה שם אותנו בעולם כדי שנשתדל ונפעל בכוחנו אנו את רצונו ויתברך. לכן את צריכה לעשות ולפעול ולחשוב ולהתייעץ עם מי שצריך היכן ה' הכי חוצה שתהיי בשנה הבאה, ולפעול כדי להגיע לשם. בכל מקרה, לאן שלא תגיעי עם כל ההשתדלות שלך, מצווה עליך להאמין שזה היה רצונו ויתברך, וכאן נכנסת האמונה.

לא ארזים יסוה אפס הלכה. האם בשבוע שלפני החתונה ראוי יותר, מלבד שלא להתראות, גם לא לדבר עם בן הזוג אפילו בטלפון או בהודעות? זאת לא הלכה אלא מנהג טוב שנהגו האשכנזים, והיום גם ספרדים מאמצים אותו. לכן אפשר לדבר בטלפון ובהודעות ומי שמחמיר בזה - יעשה כן אם זה לא גורם צער לכלה.

התקוות גרובה. איך אפשר להתחזק ביראת שמים? על-ידי התבוננות אפשר להגיע ליראת שמים טהורה, אהבת ה' וברכה רבה.

המעוניינים לקבל את העלון במייל או מידע על שיעורים נא לשלוח פרטים במייל harav52@gmail.com או sms 058-5200020 | לשכת הרב שמואל אליהו | לע"נ / לרפואה / לזיווג - 050-6000417 |

האחים דויטש
 תעשיות טקסטיל
 איזור התעשייה קרית מלאכי

קוגדיטוריה
האחים עיני
 בני ברק, כשרות למהדרין
 איכות ועבודה עברית

בית הדין לדיני ממונות
"דרכי הוראה"
 בבית המדרש של מרן הראשל"צ זצוק"ל
 טל. 02-6514399 פקס. 02-6536842

הפצת "קול צופיר"
 והפצה שבועית של
 עלוני פרשת שבוע
 לבתי כנסת
 בכל רחבי הארץ
 יוסי בן-הדור 03-6106329
 B0528908518@gmail.com

שיווק עופות בכשרות מהודרת
 עם כל החומרות וההיזורים של
"בד"ץ "דרכי הוראה"
 מימון של מרן הרב מרדכי אליהו זצוק"ל
 באישות מרן הרב יוסף אליהו שליט"א
 ובפיקוח בית הדין "דרכי הוראה לרבנים"
 טל. 058-6316969 955-995-15